

Impressie van excursie aan kustzone Ouwerkerk

Als community praten we in allerlei bijeenkomsten en werksessies over de Oosterschelde en onze delta. Over de klimaatverandering, zeespiegelstijging, dijken, verzilting, uitdagingen van nu en naar de toekomst toe. Maar wat leeft er? Wat maakt het gebied zo uniek en onze inzet zo relevant?

Wat groeit en broedt er aan de randen van de Oosterschelde? We vinden het belangrijk daar meer zicht op hebben, meer kennis over op te doen, meer gevoel bij te hebben!

Om die reden hebben we op woensdag 10 mei een excursie voor de deelnemers aan de KCO Gebiedscoalitie Zierikzee georganiseerd, in samenwerking met Nationaal Park Oosterschelde. Wilco Jacobusse, coördinator communicatie & educatie Nationaal Park Oosterschelde, heeft ons een handje geholpen en maakte met passie en kennis van zaken, zichtbaar wat velen van ons nog niet wisten.

Verzamelpunt was parkeerterrein achter het Watersnoodmuseum. We waren met 12 personen. Het weer: half bewolkt, matige ZW-wind, rond de 15 graden. Na een korte uitleg van Ria Geluk over het ontstaan van de Kreken Ouwerkerk, hebben we drie locaties bezocht; de getijdenbakken Ouwerkerk, het strandje van Ouwerkerk en de schor 't Stelletje.

1. Getijden Bakken

Tien grote betonnen bakken liggen aan de voet van de dijk, tussen de museumglooiing en het gemaal van Ouwerkerk. Het mooie is dat bij eb het water in de bakken blijft staan. Zo konden we van heel dichtbij een blik werpen op het onderwaterleven in de Oosterschelde.

Wat hebben we gezien in die paar m3 meter? Een veelheid aan organismen: garnalen, alikruiken, schaalhoorn, verschillende wieren en de zwarte grondel - een klein visje. Prachtig om te zien was in het rood de paardenanemoon, met z'n tentakels waarmee het voedsel uit het water haalt.

Wilco vertelde ons verder dat het in de Oosterschelde goed gaat met de zeehond en roggen en haaien steeds vaker worden waargenomen. Met de sepia gaat het minder, deze soort paart in de Oosterschelde en migreert via het Kanaal naar diepe delen in de Atlantische oceaan en beland helaas onderweg veelvuldig in visnetten.

Heeft klimaatverandering ook effect op de Oosterschelde? Het water in de Oosterschelde kan in zomerperiode flink opwarmen, waardoor soorten die niet van huis uit voorkomen in de Oosterschelde, profiteren (lees de plek innemen van inheemse soorten). Dus, ja klimaatverandering verandert het ecosysteem in de Oosterschelde, inheemse soorten worden steeds kwetsbaarder.

Na ongeveer drie kwartier, zijn we in de auto gestapt en naar het strandje van Ouwerkerk gereden en op de dijk geparkeerd.

2. Strandje Ouwerkerk

Het strandje van Ouwerkerk is een mooie plek. Voor recreanten en ook voor planten en vogels. Een dag eerder had Wilco midden op het strand een netjes met eitjes van de Bontbekplevier gespot. Zonder de begeleiding waren we er voorbijgelopen, of erger hadden we op de eieren kunnen trappen.

==

Twee eitjes op een klein stukje aarde..

“Daar liggen ze dan, twee eitjes, in een kuiltje van schelpen, open en bloot, net iets boven de vloedlijn, op het strandje van Ouwerkerk. Het zijn eitjes van de bontbekplevier, een klein vogeltje, ook zo'n liefhebber van de Zeeuwse kust. Het wachten is op nog twee eitjes, want dan pas worden ze uitgebroed. Duurt 27 dagen, dus ruim 3 weken. Als de kuikens uitgekomen zijn, zoeken ze zelf kun kostje van insecten tussen aangespoelde wieren op het strand. Vastberaden om te leven. “

==

Om het nestje te beschermen, staat er nu tijdelijk een raster op het strandje van Ouwerkerk. De bontbekplevier staat op de rode lijst. Het aantal broedparen is de laatste jaren verder afgenomen. Dankzij nest beschermingsmaatregelen, stabiliseert de soort zich gelukkig.

Vervolgens heeft Wilco ons een paar typische zilte planten laten zien en erover verteld. Ze groeien op een smalle zone tussen de vloedlijn en zandigere plekken tegen de dijk. Zo ook de strandbiet, een plant waar de suikerbiet vanaf stamt! Een heerlijk ruikende plant is de zeealsem. Vroeger werd deze plant gebruik in matrassen en stallen tegen ongedierte.

Na de unieke ervaring met het nestje van de bontbekplevier, zijn we weer verder westwaarts, richting Zierikzee gereden. Onder aan de dijk hebben we de auto's weer geparkeerd. Met z'n allen de dijk op gelopen, soms elkaar een handje geholpen :-).

3. Schor 't Stelletje

Boven op de dijk hadden we een prachtig uitzicht over de schor 't Stelletje met op de achtergrond de karakteristieke Zeelandbrug en de dikke toren van Zierikzee!

Rond de schor ligt een lage dijk, een kering, die de schor beschermt tegen afslag. Bij vloed kan het water binnenstromen. In lagere gedeelten groeit o.a. zeekraal en schorrekruid, daarnaast de zeeaster en lamsoor. Op hogere gedeelten groeit zoutmelde, die geven de schor een lichte kleur/waas. Heel mooi in bloei stond de wilde kool, een zeer zeldzame plant (rode lijst), met gele bloemen, prachtig om te zien en heel bijzonder dus!

Met een telescoop hebben we vogels van dichtbij kunnen bekijken. De zilverplevier in zomerkleed met een helder zwarte buik en wit/ bruin gespikkelde rug. Ook een groep rosse grutto's. Zowel de zilverplevier als rosse grutto, gebruiken de slikken om bij te tanken, te foerageren en vliegen binnenkort door naar het hoge Noorden, om daar te broeden. Zonder deze tussenstop kunnen ze het noorden niet bereiken. Zo belangrijk dus, rust en voedsel. De scholekster broedt wel langs de Oosterschelde, al wordt deze de laatste jaren steeds schaarser. Wilco heeft ons op een nest met vier donkere eieren gewezen. Dankzij de schutkleuren haast niet te op te merken. Hopelijk komen de jongen binnenkort uit.

Tot slot

Zoveel moois gezien waar we geen weet van hadden! Elke soort met unieke eigenschappen, aangepast om te leven in die smalle zone, tussen water, strand, schor en dijk, de rand van de Oosterschelde! Inzichten die we meenemen!

“Voor een leefbare Oosterschelde en haar gemeenschappen”

KennisCommunity Oosterschelde
www.onzeoosterschelde.nl

Nationaal Park Oosterschelde
www.np-oosterschelde.nl

10 mei 2023

Een activiteit passend binnen het project *Klimaat Adaptieve Waterkerende Landschappen* Voor deelnemers in de Gebiedscoalitie Zierikzee-Bruinisse

De 12 deelnemers

Veel anderen waren er graag bij geweest, maar het hen niet om in agenda's in te passen.

- René Landmeter met zoon – Watersnoodmuseum
- Ria Geluk – zeer betrokken bewoonster
- Sylvia Tuinder – Provincie Zeeland
- Paul Begijn – Natuurmonumenten
- Otto de Kat - Natuurmonumenten
- William van de Hulle - SBB
- Fransje Meijer – NPO
- Wilco Jacobussen - NPO
- Peter van Veelen *met zoon* – KCO
- Philip Drontmann – KCO

Einde